

PSY 407 - Poradenská psychologie I (děti, mládež)

Určeno: studujícím magisterského studia psychologie

Vyučující: PhDr. Ilona Pešová, OPMP Vyškov, pracoviště Boskovice
/Stefánikova 2, 680 01 Boskovice
Tel: 516454178,
E-mail: ipesova@seznam.cz ppp.pesova@sendme.cz

Výuka se uskutečňuje 1x za 14 dní, pravidelně ve čtvrtek od 14 do 19,30 hod,

Cíl předmětu: seznámení s problematikou psychologického poradenství pro děti a mládež. Zaměřuje se na otázky školních i mimoškolních problémů, odbornou intervenci v této oblasti.

Podmínky ukončení: zkouška

Písemná práce, v rozsahu 4-5 stran, výběr z následujících možností:

- a) Téma práce: volná výchova - pro a proti
- b) téma: integrace dětí se zdravotním postižením do běžné školy
- c) vypracování kasuistiky (využít možnosti z praxe ve školním poradenském zařízení (PPP, SPC), (včetně anamnézy, popisu využitých metod - podrobněji lze konzultovat na přednáškách)

Odevzdání práce: **do 20. prosince**

Zkouška: písemná

Okruhy ke zkoušce jsou totožné s okruhy přednášek.

Literatura:

- Řičan, P., Krejčířová, D. a kol: Dětská klinická psychologie. Praha, Grada 2006 nebo předcházející vydání.
- Matějček, Z.: Praxe dětského psychologického poradenství. Praha, SPN 1991.
- Hort, V., Hrdlička, M., Kocourková, J., Malá, E.: Dětská a adolescentní psychiatrie. Praha, Portál 2000
- Vágnerová, M.: Vývojová psychologie. Praha, Portál 2000, nebo další vydání.
- Matějček, Z.: Dyslexie - specifické poruchy učení. Praha, H+H, 1993, popř. jiná vydání
- Zapletalová, J.: Koncepce péče o nadané žáky ve školských poradenských pracovištích. Praha 2004
- Vyhl. 73/2005 MŠMT ČR o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.
- Vyhl. 72/2005 MŠMT ČR o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních

Doporučená:

- Vágnerová, M.: Psychopatologie pro pomáhající profese. Praha, Portál 2004 nebo předcházející vydání
- Dunovský, J., Dytrych, Z., Matějček, Z.: Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě. Praha, Grada 1995.
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení.* Čj. 28 275/2000 - 2002
- Kolář, Michal: Skrytý svět šikanování na školách. Praha 1997, Portál.
- Řičan, Pavel: Agresivita a šikana mezi dětmi.
- Kolář Michal: Bolest šikanování - Cesta k zastavení epidemie šikany na školách. Praha, Portál 2001.
- Bakalář, E. a kol: Rozvodová tematika a moderní psychologie. Praha, Karolinum 2006.

Davidov, R.: Kresba jako nástroj poznání dítěte. Praha, Portál 2001. ISBN 80- 7178-449

Gordom Serfontein: Potíže dětí s učením a chováním. *Portál 2002*

Langmaier, J., Balcar, K., Špitz, J.: Dětská psychoterapie. Portál, Praha 2000. ISBN: 80-7178-381-1

Leman, K.: Sourozenecké konstelace. Praha, Portál 2000, ISBN 80-7178-430- 3

Oaklander, V.: Třinácté komnaty dětské duše. Drvoštěp, Dobříš 2003. ISBN 80-903306-0-6

Dočkal, V.: Zaměřeno na talenty. Praha, nakl. Lidové noviny 2005.

I. úvod do poradenské psychologie pro děti a mládež

1. pedagogicko-psychologické poradenství
 - systém pedagogicko-psychologického poradenství
 - vzdělávání
 - právní předpisy
 - spolupráce s dalšími obory
 - osobnost psychologa
2. zvláštnosti dětské poradenské péče
 - práce s rodiči
 - práce s dítětem
 - průběh vyšetření
 - ukončení vyšetření, opatření ve prospěch klienta
3. základní informace o poradenství pro handicapované:
 - nejdůležitější psychologické poznatky o těžce zdravotně postižených dětech a jejich rodinách
 - vliv zdravotního postižení na dítě, na rodiče
 - výchovné postoje rodičů, vliv narození postiženého dítěte na strukturu a funkci rodiny, vztahy mezi sourozenci

II. problematika předškolního období

- vývojová problematika: opoždění vývoje, nerovnoměrnost vývoje(např. ve vývoji řeči, motoriky, pervazivní vývojové poruchy)
- Obtíže vyskytující se v předškolním věku (výchovné, obtíže spojené se základními fyziologickými funkcemi (jídlo, spánek, vyměšování). Senzitivita, úzkostnost, hyperaktivita, sourozenecké vztahy, rodinná situace).
- Děti se smyslovým postižením, školy pro děti se smyslovými vadami

III, IV: školní období

1. Problematika zahájení školní docházky
 - činitelé ovlivňující nástup do školy
 - odklady školní docházky,
 - nejčastější důvody odkladu, kazuistiky
2. Prospěchová selhávání
 - příčiny kognitivní, mimointelektové, vliv rodiny, vliv výchovné vzdělávacího procesu, zdravotního stavu, faktory širšího prostředí. Kazuistiky
 - specifické poruchy učení učení, chování, integrace dětí s SPU a jinými obtížemi v základní škole, přeřazování do odlišných učebních programů Kazuistiky.
3. ostatní obtíže ve školním věku
 - poradenství k volbě povolání

nadané dítě ve škole

V, VI. Výchovná problematika

1. problematika chování (ADHD, ADD ..)
2. problematika týrání a zneužívání dětí (formy, projevy)
3. výchovné problémy (záškoláctví, krádeže, otázky šikany atd.), kasuistiky
4. dítě v rodinné krizi